

Sygnatura akt VIII C 987/17

\$%\$VIII/C/987/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Martyniec

Protokolant: Karolina Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2019 r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy

z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko A. M. (1) i Z. M.

o zapłatę

I. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 24 maja 2017 r. wydany pod sygn. VIII Nc 112/17 w całości utrzymuje w mocy;

II. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwotę 600 zł tytułem zwrotu dalszych kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 marca 2017 r. (k.2-6) strona powodowa, (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych A. M. (1) i Z. M. kwoty 8 221,73 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 28 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty. Nadto wniosła również o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, iż pozwana A. M. (1) działając w ramach wykonywanej działalności gospodarczej zawarła ze stroną pozwaną umowę agencji sprzedaży numer PD- (...). W jej ramach zobowiązała się do stałego pośredniczenia za wynagrodzeniem przy zawieraniu umów w imieniu i na rzecz strony powodowej na zasadach z nią ustalonych. Była upoważniona do przyjmowania zapłaty za sprzedany towar, którą zobowiązana była odprowadzać na rzecz powódki każdego dnia. Umowa pomiędzy stronami została rozwiązana. W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji ustalono niedobory w zakresie towarów i gotówki, które skutkowały wystawieniem na rzecz pozwanej not obciążeniowych, tj. (...) na kwotę 9 751,58 zł oraz (...) na kwotę 398,61 zł. Na poczet pierwszej z nich zostało zaksięgowane wynagrodzenie prowizyjne, w związku z czym do spłaty z jej tytułu pozostała kwota 7 823,12 zł. Zabezpieczenie roszczeń ze wskazanej umowy miał stanowić weksel in blanco, poręczony przez pozwanego Z. M.. Strona powodowa dnia 13 stycznia 2017 r. uzupełniła weksel na kwotę 8 221,73 zł i wezwała pozwanych do jego wykupu. Dodała, iż dokonując wezwania stworzyła pozwanym realną możliwość zapoznania się z wekslem. W zakresie żądanych odsetek ustawowych powołała się na datę zapłaty należności z tytułu wykupu weksla. Podała, iż termin wymagalności związany jest z wezwaniem do wykupu weksla. Zaś odsetki ustawowe powinny być liczone od dnia następującego po dniu płatności określonym w wezwaniu do wykupu weksla. Co do zakresu odpowiedzialności pozwanego Z. M. strona powodowa wskazała, iż jako poręczający odpowiada on solidarnie jak ten za kogo poręczył, obciążają go więc również należności z tytułu powstałych odsetek.

Dnia 24 maja 2017 r. w tut. Sądzie został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. (k. 35).

Pismem z dnia 12 czerwca 2017 r.(k. 40-42) pozwani złożyli zarzuty do powyższego nakazu. Podnieśli w nich błędne ustalenie stanu faktycznego poprzez przyjęcie m.in. że pozwani są winni zapłaty, tymczasem gdy weksel został wypełniony niezgodnie z zaistniałym stanem faktycznym. Poza tym pozwana nie podpisywała przedłożonego przez stronę powodową protokołu inwentaryzacyjnego. Nadto nie może odpowiadać za straty z tytułu uszkodzenia lodówki, gdyż jej zniszczenie było wynikiem kradzieży. Wnieśli o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od strony powodowej solidarnie na rzecz pozwanych zwrotu kosztów procesu, zwolnienie pozwanych od opłaty od zarzutów oraz przekazanie sprawy według właściwości.

W uzasadnieniu pozwani wskazali, iż po przeprowadzeniu wskazanej przez stronę powodową inwentaryzacji, pozwana kwestionowała protokół sporządzony na jej podstawie. Podniosła, iż osoba przeprowadzająca proces inwentaryzacyjny, bardzo się śpieszyła, co doprowadziło do licznych nieprawidłowości w jej pracy. Protokół nie został również przez pozwaną podpisany. Szczegółowe zestawienie obrotów było nieczytelne, nie zawierało kluczowych dla rozliczenia stron informacji. W zakresie raportu nadwyżek pozwana wskazywała stronie powodowej, iż dysponuje napojami i lekarstwami na kwotę 3 tys. zł, lecz są to towary przeterminowane i pozostają w dyspozycji strony powodowej. Natomiast jeśli chodzi o słodycze o wartości ok. 2 tys. zł, to zostały zabrane przez kierownika sprzedaży, E. W.. Starty związane z usytuowaną na zewnątrz lodówką były natomiast związane z dokonaniem ich uszkodzeniem przez nieznaną sprawcę. Pozwana zgłosiła ten incydent na policję, jednak postępowanie zostało umorzone wobec niewykrycia sprawców. W dalszym uzasadnieniu podniesiono, iż weksel miał istotnie zabezpieczać roszczenie powoda z tytułu ewentualnego niedoboru. Jednak w ocenie pozwanych został nieprawidłowo wypełniony, bowiem wskazywany niedobór nie istnieje. Podano także, iż z uwagi na powyższe, właściwy jest sąd miejsca dłużnika głównego, czyli pozwanej.

W odpowiedzi na zarzuty do nakazu zapłaty (k. 94-110) strona powodowa wskazała, iż nieprawdziwe są twierdzenia pozwanych dotyczące nieprawidłowego wypełnienia weksla. Podniosła, iż zgodnie z deklaracją wekslową strona powodowa była upoważniona do wypełnienia weksla do wysokości pełnego zadłużenia, łącznie z przysługującymi opłatami, poniesionymi kosztami i odsetkami. Zrobiła to więc zgodnie z określonym przez siebie niedoborem. Nadto wskazała, iż dokonanego w sprawie poręczenia wekslowego nie można oceniać jak poręczenia cywilnego. Charakter odpowiedzialności poręczyciela ma charakter samoistny, dlatego też nie może on bronić się zarzutami przysługującymi wierzycielowi. Wskazała również, że jako strona występująca z powództwem o zapłatę opartym na złożonym wekslu, nie ma obowiązku dowodzenia stosunku podstawowego. Nie jest więc zobowiązana do przedstawienia dokumentów stanowiących podstawę roszczenia ze stosunku samodzielnego. Nadto dodała, iż dokumenty dotyczące niedoboru, w tym również przedłożone wraz z zarzutami, stanowią wyciąg z ksiąg handlowych przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 249 §1 k.p.c. Co do treści istniejącej pomiędzy stronami umowy agencyjnej, to pozwana ponosiła odpowiedzialność za powierzony towar i niedobory. Strona powodowa wskazała, iż zarzuty pozwanej odnoszą się do niedoboru w zakresie towaru. Można więc przyjąć, że pozwani nie kwestionują niedoborów w zakresie należności gotówkowych. Podniosła również, iż w załączonym wyliczeniu do noty odsetkowej (...) wskazano na wysokość sprzedaży w danym okresie, jak również dokonane transakcje finansowe. Niedobór w zakresie utargu został stwierdzony poprzez porównanie wysokości gotówki wpłaconej na rachunek bankowy strony powodowej z raportem z kasy (...). Z wskazanego zestawienia wynika, iż pozwana zaniechała wpłacenia utargu w dniu 7 maja 2016 r. Strona powodowa wskazała również, iż rozliczenia niedoboru dotyczące sprzedaży fiskalnej (paragonowej) dokonywane są niezależnie od rozliczeń towarowych. Wyjaśniono, że jeśli chodzi natomiast o notę odsetkową 146/ (...)/ (...)/16 dotyczy ona niedoboru w zakresie towarów (...) który wyniósł 5 627,58 zł oraz w zakresie prasy na kwotę 4 124 zł. Nadto wskazano, iż do rozliczenia prasy został stworzony osobny mechanizm działający w oparciu o rozliczenia okresowe. Polega on na porównaniu wartości dostarczonej do agenta prasy, wartości zwróconej w terminie prasy i wartości sprzedaży dokonanej na kasie obsługującej dany punkt. Dodatkowo agent jest informowany na bieżąco o tytułach, jakie nie zostały przyjęte do zwrotu i ma możliwość złożenia co do tego reklamacji. Strona powodowa podniosła, iż pozwana mogła nie mieć wiedzy o tym, jakie tytuły nie zostały zwrócone, gdyż dalszej fazie współpracy punkt prowadziły osoby trzecie. Odnosząc się do kwestii dotyczącej popsutej lodówki strona powodowa wskazała, iż wszelkie usterki powinny

być zgłaszane przez Agenta w sposób szczegółowo opisany w Księdze Agenta, stanowiącej integralną część umowy stron. Awaria powinna być zgłoszona przez pozwaną za pomocą infolinii. Strona powodowa wskazała, iż do takiego zgłoszenia nie doszło. Nie otrzymała również odpisu postanowienia o umorzeniu dochodzenia. Dodała, iż uszkodzenie lodówki i jej późniejsza wymiana nie mają bezpośredniego związku z powstałym zadłużeniem w zakresie napojów coca-cola. Ich przyczyną był brak dokonania zwrotu towaru we właściwym dla tego okresie (brak odpowiedniego zgłoszenia za pośrednictwem kasy (...)), co spowodowało brak odebrania przedterminowego towaru i niemożliwość spisania go w koszty. Strona powodowa wskazała, że nie odpowiada za zaniechania pozwanej w zakresie wykonywania umowy agencji sprzedaży. Pozwana nie została obciążona finansowo w zakresie napojów, które uległy uszkodzeniu w wyniku działań osób trzecich. Według wiedzy strony powodowej zgłoszeniem przeterminowanych produktów - napojów w imieniu pozwanej miała się zająć A. Z., która zrobiła to po upływie ustalonego terminu. W związku z powyższym produkty nie zostały odebrane a ich wartość obciąża pozwaną. Towar, który został zlikwidowany w prowadzonym przez pozwaną punkcie, został zabrany do Centrum (...) w R. i agentka ma wiedzę w zakresie tego, jaki towar i w jakiej ilości został zlikwidowany. Wobec tego, twierdzenia pozwanych dotyczące zabrania przez kierownika sprzedaży słodyczy o wartości 2 000 zł, mając na uwadze okoliczności opisane w piśmie, są niezrozumiałe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 16 lutego 2015 r. powódka A. M. (1) (dalej również zwana jako Agent) w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej (...) zawarła ze stroną powodową, (...) S.A. z siedzibą w W., na czas nieoznaczony umowę agencji sprzedaży nr PD- (...). Przedmiotem umowy łączącej strony było zlecenie Agentowi prowadzenia działalności polegającej na zawieraniu w imieniu i na rzecz R. umów z klientami w zakresie sprzedaży wydawnictw, różnego rodzaju towarów, świadczenia usług oferowanych klientom. Agent zobowiązał się w ramach działalności swojego przedsiębiorstwa do stałego pośredniczenia za wynagrodzeniem, przy zawieraniu z klientami umów w imieniu i na rzecz Ruch, w cenach określonych przez R., zgodnie z zasadami, instrukcjami i wytycznymi zawartymi w Księdze Agenta. Strony uzgodniły, że w celu zabezpieczenia roszczeń R. związanych z niewykonaniem lub nienależytym wykonywaniem przez Agenta umowy, złoży on w weksel poręczony in blanco do wysokości zadłużenia wraz z deklaracją wekslową. Zgodnie z § 4, miejscem wykonywania umowy był punkt sprzedaży należący do R. zlokalizowanym przy ul. (...) w S., oznaczony kodem (...). Agent zobowiązał się w ramach prowadzonej działalności do otwierania punktu w dni powszechnie od 7 do 18 oraz we wszystkie soboty od godziny 8 do 13. Przekazanie punktu sprzedaży wraz z wyposażeniem miało nastąpić zgodnie z procedurą określoną w Księdze Agenta. Powierzenie kasy fiskalnej miało nastąpić na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego.

Do obowiązków pozwanej jako agenta, zgodnie z § 5 umowy należało m.in.:

- a) ponoszenie odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie (...) S.A. (punkt sprzedaży, środki pieniężne wydawnictwa, towary, przesyłki, wyposażenie, urządzenie, inne przedmioty niezbędne do realizowania sprzedaży) oraz za niedobory i nadwyżki powstałe w okresie rozliczeniowym;
- b) rozliczanie się z powierzonego mienia na każde żądanie R.
- c) codzienne odprowadzanie wartości zrealizowanej sprzedaży (utarg).

Strony ustaliły, że z tytułu obowiązków wynikających z umowy agent otrzyma wynagrodzenie w wysokości uzależnionej od wielkości zrealizowanej sprzedaży, wyliczane według prowizji i stawek określonych w załączniku nr 3 do umowy. Podstawę do zapłaty wynagrodzenia stanowią faktura VAT lub rachunek wystawione przez agenta w sposób prawidłowy i zgodny z przepisami prawa, które to agent powinien wystawić nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zakończenia każdego miesiąca rozliczeniowego, w oparciu o wydruki raportów z kasy fiskalnej oraz dokumentów określonych w zasadach, instrukcjach i wytycznych zawartych w księdze agenta. Wynagrodzenie miało być płatne w okresach miesięcznych, na rachunek bankowy wskazany przez agenta. Agent wyraził zgodę na potrącanie przez R. z wynagrodzenia agenta wszelkich roszczeń wraz z ewentualnymi należnymi odsetkami powstałych m.in. z tytułu naliczonych kar z tytułu nierzetelności w realizacji umowy, ujawnionych w wyniku inwentaryzacji niedoborów. Nadto strony wyraziły zgodę na kompensatę wzajemnych zobowiązań wynikających z realizacji umowy (§ 7 pkt

1-4,6 umowy). Jeśli umowa agencji sprzedaży przewidywała dokonywanie potrąceń bez konieczności odrębnego oświadczenia (...) S.A. to strona powodowa mogła dokonywać potrąceń po powstaniu zadłużenia (...) S.A. doręczając agentowi odpowiedni dowód księgowy.

Nadto strony zastrzegły, że agent będzie odpowiedzialny wobec (...) S.A. za szkodę wynikłą z niewykonania, nienależytego wykonania umowy. W przypadku naruszenia postanowień umowy, w szczególności niedopełnienie obowiązków wskazanych w § 5 umowy (...) S.A. zastrzegła możliwość nałożenia kary umownej do wysokości 150% średniego miesięcznego wynagrodzenia. W przypadku wystąpienia zdarzenia uprawniającego R. do naliczenia agentowi kary umownej Ruch wystawi notę księgową obciążeniową płatną w terminie 7 dni od dnia jej doręczenia agentowi (§ 12 pkt 1-2, 4 umowy)

Zgodnie z § 7 Agent wyraził zgodę na potrącanie przez R. z wynagrodzenia Agenta wszelkich roszczeń z ewentualnymi należnymi odsetkami, bez konieczności składania dodatkowych oświadczeń przez strony.

Strony uzgodniły, że umowa może być wypowiedziana przez każdą z nich na miesiąc w przód w pierwszym roku jej trwania, na dwa miesiące w przód w drugim, a na trzy w trzecim, przy czym termin wypowiedzenia upływa z końcem miesiąca kalendarzowego. Umowa mogła być wypowiedziana przez stronę powodową również ze skutkiem natychmiastowym w przypadku naruszenia umowy, natomiast przez Agenta w razie niewykonania obowiązków R. określonych w § 6 umowy w całości lub istotnej części, a także w razie nieotrzymania od R. należnego wynagrodzenia w terminach wynikających z umowy.

Integralną część umowy stanowiła Księga Agenta i załączniki do niej.

Dowód: umowy agencji sprzedaży z dnia 16.02.2015 r. (k. 24-26).

W przypadku nagromadzenia się w (...) towaru z krótkim terminem ważności, na 14 dni przed upływem terminu przydatności, Agent był zobowiązany do zgłoszenia na kasie (...) w aplikacji (...) przeceny towaru. Po zatwierdzeniu przeceny przez Kierownika Sprzedaży, Agent miał podejmować następujące działania: przygotować ekspozycję towaru w miejscu widocznym dla klienta lub w strefie kasy (...); oznaczyć w widoczny sposób produkty nową niższą ceną (udzielonym rabatem); prowadzić aktywną sprzedaż przecenionych towarów. W przypadku, gdy towar uległ przeterminowaniu w (...) Agent miał obowiązek zdjąć go ze stanu na kasie (...) autoinventaryzacją, a wynik autoinventaryzacji miał zostać rozliczony przy najbliższej inwentaryzacji całościowej. Przy rozliczeniu inwentaryzacji całościowej niedobory na artykułach spożywczych (poza towarem C. Coli, który mógł być zwracany do CL) miały zostać pomniejszone do określonego w Księdze Agenta limitu. Likwidacją w ciężar R. mógł zostać objęty wyłącznie towar:

- wskazany do likwidacji w ciężar (...) S.A. na podstawie decyzji (...) S.A.,
- towar, który utracił cechy produktu pełnowartościowego na skutek zdarzeń niezależnych od Agenta, np. brak energii elektrycznej, w wyniku którego nastąpiło rozmrożenie lodów czy roztopienie wyrobów czekoladowych. Według zasad likwidacji towaru w ciężar Agenta - do zaniechań po stronie Agenta zostały zaliczone następujące przypadki:
 - brak ekspozycji towaru zgodnie z wytycznymi R. – dokumentowane w raporcie z wizyty standardowej przez Kierownika sprzedaży lub stwierdzone przy wizycie Dyrektora Regionu;
 - brak zaangażowania Agenta w aktywną sprzedaż potwierdzoną opinią Kierownika sprzedaży, wynikami rankingów sprzedażowych lub przeprowadzonymi kontrolami;
- towar przeterminowany, który nie był zgłoszony do przeceny w aplikacji (...) na kasie (...);
- towar przeterminowany, który został zgłoszony do przeceny, ale dalsze postępowanie z nim odbyło się niezgodnie z obowiązującymi zasadami, np.: zgłoszenie towaru do przeceny w terminie krótszym niż 14 dni przed końcem terminu przydatności; towar został zgłoszony ale nie został wyeksponowany; towar nie został oznaczony przy użyciu

materiałów marketingowych do tego dedykowanych – oznaczenie towarów gwiazdką cenową; brak ze strony Agenta aktywnej sprzedaży przecenionego towaru.

Dowód: Księga Agenta (k. 140-143).

Deklaracją wekslową z dnia 14 stycznia 2015 r. pozwana upoważniła stronę powodową do wypełnienia weksła do wysokości pełnego swojego zadłużenia łącznie z przysługującymi opłatami, poniesionymi kosztami i odsetkami oraz opatrzenia go wedle własnego uznania datą i miejscem wystawienia, datą i miejscem płatności oraz klauzulą „bez protestu”, zawiadamiając o tym pozwaną 7 dni przed terminem płatności. Pozwana upoważniła również (...) S.A. do komisijnego zniszczenia weksła in blanco i deklaracji wekslowej złożonych jako zabezpieczenie wszelkich wierzytelności w przypadku nieodebrania ich przez pozwaną w ciągu trzech miesięcy od daty uregulowania wszystkich zobowiązań wobec (...) S.A.

Dowód: deklaracja wekslowa z dnia 14.01.2015 r. (k.23).

W dniu 15 marca 2016 r., zostało wszczęte dochodzenie w sprawie uszkodzenia lodówki do wydawania napojów w dniu 13 marca 2016 r. w S. przy ul. (...), tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k. Wartość strat ustalono na 750 zł na szkodę A. M. (1). Postępowanie zostało umorzone z powodu nie wykrycia sprawcy.

Dowód: pismo wydziału kryminalnego KPP S. z 15 marca 2016 r. k. 52; zeznania pozwanej, k. 175.

Od stycznia 2016 r. pozwana A. M. (2) prowadziła punkt kiosku (...) zlokalizowany przy ul. (...) w S. przy pomocy innych osób – pracownicy E. P., siostra E. M., chłopaka pozwanej. Punkt sprzedaży był czasem zamknięty. Osoby pracujące w kiosku nie wiedziały, jakie agent ma obowiązki w zakresie towarów przeterminowanych, przy pomocy jakich systemów komputerowych obsługiwane są: przyjmowanie towarów, sprzedaż, zwrot towarów. E. P. przed podjęciem pracy została pobieżnie poinstruowana o zasadach dotyczących obsługi kasy fiskalnej. Dodatkowe informacje uzyskiwała we własnym zakresie podczas rozmów telefonicznych z koleżanką, prowadzącą inny punkt. Osoby pracujące w kiosku nie dokonywały zgłoszenia towarów na 14 dni przed upływem terminu ważności. E. P. przeglądała towary oferowane do sprzedaży, a te przeterminowane wkładała do pudła, o czym informowała A. M. (1). Gdy przyjeżdżali przedstawiciele strony powodowej, aby odebrać przeterminowane towary, co miało miejsce średnio raz w miesiącu, to A. M. (1) była nieobecna. E. M. nie dawała sobie rady ze zwrotem prasy. Pozwana A. M. (1) w okresie zimowym nie wyjęła napojów C.-cola z lodówki, przez co uległy one przeterminowaniu.

Dowód: zeznania świadka E. W., k. 200-202, zeznania świadka E. M., k. 228 verte, zeznania świadka E. P., k. 264-265.

W dniu 1 czerwca 2016 r. strona powodowa przeprowadziła inwentaryzację w punkcie prowadzonym przez pozwaną. W jego wyniku strona powodowa wystawiła dokument „szczegółowe zestawienie niedoboru gotówki” w którym w okresie od 7 maja 2016 r. do 31 maja 2016 r. stwierdzono brak wpływu wypłaconego utargu z kasy (...) w wysokości 400 zł oraz nadpłatę utargu z 31 maja 2016 r. w wysokości 1,39. Kwota niedoboru wynosiła 398,61 zł.

Dowód: szczegółowe zestawienie niedoboru gotówki k. 58.

Podczas inwentaryzacji dokonano także następującego rozliczenia prasy:

- wartość spisanej prasy z poprzedniej inwentaryzacji w okresie od 17 czerwca 2015 r. do 1 czerwca 2016 r. w wysokości 6 640,98
- wartość dostaw prasy w okresie od 17 czerwca 2015 r. do 1 czerwca 2016 r w wysokości 110 305,51 zł
- wartość zwrotu prasy w okresie od 17 czerwca 2015 r. do 1 czerwca 2016 r. w wysokości 38 823,84 zł
- wartość prasy na dzień inwentaryzacji w wysokości 4 124,00 zł

- wartość spisanej prasy w dniu 1 czerwca 2016 r. w wysokości 0,00 zł

W związku z powyższym stwierdzono wartość niedoboru prasy na kwotę 4 124,00 zł .

Dowód: sposób rozliczenia inwentaryzacji z dnia 1 czerwca 2016 r. k. 59-67.

Inwentaryzacja z 1 czerwca 2016 r. wykazała również niedobór towaru innego niż prasa. Strona powodowa wystawiła dokument stanowiący szczegółowe rozliczenie produktów, stwierdzając niedobór na kwotę 5.627,58 zł.

Dowód: inwentaryzacja – rozliczenie z kasy (...), k. 68-73.

Pozwana po przeprowadzeniu inwentaryzacji w dniu 1 czerwca 2016 r. napisała i podpisała następujące oświadczenie: „Towar i gotówka zostały spisane ze stanem faktycznym, nie mam uwag do przeprowadzonego spisu”.

Dowód: oświadczenie pozwanej, k.139.

Strona powodowa w dniu 13 czerwca 2016 r. wystawiła na rzecz pozwanej notę obciążeniową nr (...) z dnia 23 czerwca 2016 r. Pozwaną obciążono kwotą 9 751,58 zł z tytułu niedoboru wynikającego z rozliczenia inwentaryzacji nr (...) przeprowadzonej w dniu 1 czerwca 2016 r. Wskazano, że kwota 4124,00 zł stanowi niedobór wynikający z rozliczenia inwentaryzacji prasy, zaś kwota 5 627,58 zł naliczona została z tytułu rozliczenia inwentaryzacji (...). Łącznie niedobór do zapłaty wyniósł 9 751,58 zł. W tym samym dniu tj. 13 czerwca 2016 r., strona powodowa wystawiła drugą notę obciążeniową nr (...) na kwotę 398,61 zł z tytułu niedoboru wynikającego z rozliczenia inwentaryzacji gotówki.

Dowód: nota obciążeniowa nr (...) z dnia 13 czerwca 2016 r., k. 55; nota obciążeniowa nr (...) z dnia 13 czerwca 2016 r. k. 57.

Pismem z dnia 13 czerwca 2016 r. strona powodowa poinformowała pozwaną A. M. (1) o kompensacie (...) z dnia 13 czerwca 2016 r. W związku z zakończeniem współpracy strona powodowa poinformowała pozwaną, że na poczet zapłaty należności z tytułu wymienionych w tym piśmie not zostały dokonane potrącenia z należnej pozwanej prowizji i wpłaconej kaucji. Wartość należności do zapłaty z dwóch wystawionych not wynosiła łącznie 10 150,19 zł, zaś wartość prowizji za maj 2016 r. to kwota 1 928,46 zł. Wartość po kompensacji należności i zobowiązań wynosiła 8 221,73 zł.

Dowód: informacja o kompensacie z dnia 13 czerwca 2016 r. k. 56.

Pismem z dnia 4 lipca 2016 r. skierowanym do strony powodowej, pozwani wyrazili swoje stanowisko związane z przeprowadzoną inwentaryzacją z dnia 1 czerwca 2016 r. oraz wystawionymi notami nr. 165 1456/DRM/TOW/16 i nr 1466/DRJM/GOT/16 z dnia 13 czerwca 2016 r. Zakwestionowali sporządzony protokół inwentaryzacyjny z dnia 1 czerwca 2016 r., ponosząc, że nie został sporządzony w sposób prawidłowy. Wskazywali na nieprawidłowości związane ze sporządzeniem zestawienia obrotów między inwentaryzacjami oraz raportem nadwyżek niedoborów. Zgłosili stronie powodowej, że kierownik sprzedaży mimo ciążącego na niej obowiązku, nie przyjeżdżała do punktu sprzedaży po towar przeterminowany. Nadto wskazywali na istniejącą rozbieżność pomiędzy danymi które istnieją w systemie komputerowym, a towarem znajdującym się w kiosku. Odnieśli się również w ww. piśmie do zniszczenia lodówki stojącej obok kiosku, wskazując, że sprawa została przekazana na policję a stronie powodowej przekazana została nowa lodówka.

Dowód: pismo pełnomocnika pozwanych z dnia 4 lipca 2016 r. k. 45.

W piśmie z dnia 6 września 2016 r. strona powodowa ustosunkowała się do twierdzeń pozwanych zawartych w piśmie z dnia 4 lipca 2016 r. Wskazała, że zadłużenie pozwanych wobec spółki (...) wynosi 8 221,73 zł i wynika z prawidłowo dokonanego rozliczenia inwentaryzacji przeprowadzonej w dniu 1 czerwca 2016 r. Wynik rozliczenia był przedstawiony agentowi w wystawionej nocie księgowej nr (...) z dnia 13.06.2016 r. oraz nocie księgowej nr (...) z dnia 13 czerwca 2016 r. Rozliczenia nie były kwestionowane. W ww. piśmie ustosunkowali się szczegółowo do ponoszonych przez pozwanych zarzutów. Nadto pozwani zostali wezwani do natychmiastowej spłaty powstałego zadłużenia.

Pozwani w dalszym ciągu nie zgadzali się ze stanowiskiem strony pozwanej, wskazując w kolejnym piśmie z dnia 25 października 2016 r. dalsze nieprawidłowości, w tym fakt, że pozwana nie podpisała protokołu inwentaryzacji. Pozwana podtrzymała wszystkie argumenty zgłoszone w piśmie z dnia 4 lipca 2016 r., wyjaśniając szczegółowo sporne kwestie.

Dowód: pismo z dnia 6 września 2016 r. k. 55-57, - pismo z dnia 25 października 2016 r. k. 47-48.

Strona powodowa wypełniła weksel in blanco podpisany przez A. M. (1), a poręczony przez Z. M. na kwotę 8 221,73 zł z datą 16 lutego 2015 r. oraz terminem płatności dnia 27.01.2017 r. we W. przy ul. (...).

Dowód: kopia weksla z dnia 16.02.2015 r.(k. 22).

Strona powodowa pismem z dnia 13 stycznia 2017 r. wezwała pozwanych A. M. (1) oraz Z. M. do wykupu weksla, z którego wynika należność w wysokości 8 221,73 zł powiększona o odsetki do dnia wykupu weksla.

Dowód: wezwanie do wykupu weksla wraz z potwierdzeniem nadania k. 27.

Sąd zważył co następuje.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszym postępowaniu strona powodowa dochodziła roszczeń z weksla w wysokości 8.221,73 zł, wystawionego przez pozwaną A. M. (1) oraz poręczonego przez Z. M., współpозwanego solidarnie. Strona powodowa wskazywała, że weksel in blanco był zabezpieczeniem roszczeń powódki związanych z nienależytym wykonaniem umowy agencji łączącej strony. Uzasadniając żądanie pozwu stała na stanowisku, że przeprowadzone inwentaryzacje kiosku (...) S.A., prowadzonego przez pozwaną, wykazały niedobory gotówki i towaru, co uzasadniało wystawienie dwóch not obciążeniowych oraz wypełnienie weksla.

W sprawie bezspornym było, iż strony zawarły w dniu 16 lutego 2015 r. umowę agencji. Niekwestionowany był również fakt, że strona powodowa wystawiła 2 noty obciążeniowe odpowiednio:

a) (...) na kwotę 9 751,58 zł oraz

b) (...) na kwotę 398,61 zł

oraz następnie informację o kompensacie (...) na kwotę 1.928,46 zł.

Pozwana A. M. (1) w toku niniejszej sprawy w pierwszej kolejności zakwestionowała protokół inwentaryzacyjny z 1 czerwca 2016 r., bowiem jej zdaniem nie został on sporządzony poprawnie, przez co nie został przez pozwaną podpisany. Następnie pozwana zakwestionowała szczegółowe zestawienie obrotów między inwentaryzacjami, które jej zdaniem było nieczytelne i nie zawierało tytułów gazet. Następnie pozwana podnosiła, że w jej dyspozycji pozostają napoje C.-cola oraz lekarstwa o wartości ok. 3.000 zł, które są przeterminowane i powinny być odebrane przez stronę powodową, a także w dyspozycji strony powodowej pozostają słodycze o wartości ok. 2.000 odebrane przez kierownika sprzedaży – E. W.. Pozwana podnosiła również, że istnieją rozbieżności pomiędzy danymi, które istnieją w systemie komputerowym, a towarem, który znajdował się w kiosku. Wreszcie pozwana wskazała, że w wyniku zniszczenia lodówki z napojami C.-cola część produktów została uszkodzona, o czym informowała stronę powodową, lecz ta nie odbierała telefonów.

Rozstrzygnięcia wymagała kwestia, czy strona powodowa uprawniona była do naliczenia opłat z tytułu not we wskazanej w pozwie wysokości, ale również czy zarzuty pozwanej solidarnie A. M. (1) znajdowały oparcie w zebranych materiale dowodowym.

Zobowiązanie wekslowe, na gruncie ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (dalej: prawo wekslowe), ma charakter samodzielny i abstrakcyjny. Oznacza to, że samo podpisanie weksla rodzi zobowiązanie wystawcy i to bez względu na przyczynę jego wystawienia. Zgodnie z art. 101 prawa wekslowego, istotą weksla własnego jest bezwarunkowe przyrzeczenie zapłaty sumy pieniężnej potwierdzone podpisem. Źródłem zobowiązania wekslowego jest w tym przypadku umowa dochodząca do skutku przez wydanie weksla lub jego zwrócenie posiadaczowi. W przypadku dokumentu, który w chwili wręczenia nie zawiera wszystkich elementów weksla własnego, jak w przypadku weksla in blanco, umowa ta ma na celu powstanie zobowiązania wekslowego w przyszłości. Zobowiązanie powstaje dopiero po uzupełnieniu dokumentu przez upoważnioną osobę o elementy niezbędne do uznania dokumentu za weksel własny. Czynności prawne, z których wynikają zobowiązania wekslowe, same nie określają celu gospodarczego lub społecznego tego rodzaju przysporzenia. Cel ten określa dopiero wyraźna lub dorozumiana umowa leżąca u podstaw zaciągnięcia zobowiązania wekslowego, wskazująca tzw. stosunek podstawowy dla tego zobowiązania. Umowę tę stanowi w szczególności deklaracja wekslowa, w której strony określają warunki, od których spełnienia uzależnione jest uzupełnienie weksla in blanco. W przypadku weksla, który w chwili jego wystawienia był wekslem niepełnym, abstrakcyjny charakter zobowiązania wekslowego ulega istotnemu osłabieniu.

W myśl art. 10 prawa wekslowego, jeżeli weksel niepełny w chwili wystawienia uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Uzupełnienie weksla niezgodnie z porozumieniem co do zasady pozostaje bez wpływu na istnienie i ważność zobowiązania wekslowego. Prawo wekslowe dopuszcza jednak w określonych sytuacjach podniesienie przez dłużnika wekslowego stosownego zarzutu prowadzącego do wyłączenia jego odpowiedzialności z weksla. Zarzut nieprawidłowego uzupełnienia weksla in blanco, tj. wypełnienia sprzecznego z zawartym porozumieniem, jako zarzut osobisty jest skuteczny tylko wobec bezpośredniego kontrahenta (strony porozumienia o uzupełnieniu), któremu osoba podpisana na wekslu in blanco weksel ten wręczyła, a także osoby, która choćby w dobrej wierze, nabyła weksel z podpisem in blanco jeszcze przed jego uzupełnieniem, i osoby, która wprowadziła weksel już po uzupełnieniu od osoby, która weksel in blanco wypełniła, lecz przy nabyciu była w złej wierze lub dopuściła się rażącego niedbalstwa. W konsekwencji, rozpoznając zarzuty od nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla, sąd może uwzględnić stosunek zobowiązaniowy, w związku z którym weksel został wystawiony, gdy strona zainteresowana przeniesieniem sporu na płaszczyznę stosunku podstawowego podniesie stosowne zarzuty dotyczące stosunku zobowiązaniowego będącego podstawą wystawienia weksla (zob. szerzej uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2005 r., V CK 780/04).

Strona powodowa dochodziła swoich roszczeń na podstawie weksla. Podniesienie przez pozwanych zarzutów wynikających ze stosunku podstawowego wymagało przeprowadzenia ustaleń przez Sąd w tym zakresie. Podniesienie tych zarzutów przeniosło bowiem spór z płaszczyzny stosunku wekslowego (prawa wekslowego), na którym oparty był pozew w postępowaniu nakazowym, na płaszczyznę stosunku prawa cywilnego, tym bardziej, że weksel in blanco, jak wynika z twierdzeń strony powodowej, miał zostać przez pozwaną A. M. (1) wręczony wyłącznie jako weksel gwarancyjny. Ze specyficznego charakteru weksla gwarancyjnego wynika, iż weksel taki związany jest ściśle z dodatkową umową pomiędzy wystawcą a remitentem. Dlatego też, oprócz zarzutów, które przysługiwałyby względem każdego posiadacza weksla, pozwani mogli przedstawiać zarzuty oparte na podstawowym stosunku obligacyjnym wynikającym z umowy agencji. Niemniej jednak, to strona pozwana ponosi ciężar dowodu, że roszczenie strony powodowej z tego stosunku nie istnieje (tak też Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 24 czerwca 2005 r., V CK 780/04, nie publik.).

W zakresie niedoboru gotówki objętego notą nr 1465/DRM/GOT/16 – pozwani nie podnosili żadnych zarzutów. Zgodnie z postanowieniami umowy agencyjnej, do obowiązków pozwanej należało codzienne odprowadzanie wartości zrealizowanej sprzedaży (utarg). Według twierdzeń strony powodowej, których pozwana nie zakwestionowała – nie został przekazany utarg z 7 maja 2016 r. w kwocie 400 zł. Należność ta została pomniejszona o nadpłatę z utargu z dnia 31 maja 2016 r. w kwocie 1,39 zł i objęta wymienioną wyżej notą obciążeniową (398,61 zł).

Należność z tytułu niedoboru towaru została ujęta w nocie obciążeniowej nr (...). Niedobór (...) wyniósł 5.627,58 zł, a niedobór prasy – 4.124 zł, co łącznie dało kwotę 9.751,58 zł. Załączniki do noty, przedłożone przez obie strony, szczegółowo wymieniają pozycje towarów uwzględnione w inwentaryzacji. Należność z tej noty została pomniejszona wskutek potrącenia z należną pozwaną prowizją w kwocie 1.928,46 zł, co w rezultacie dało 8.221,73 zł.

Odnosząc się do zarzutów pozwanych stwierdzić należy, że nie podolali oni ciężarowi dowodu, który ich w niniejszej sprawie obciążał z uwagi na domniemanie istnienia wiarygodności, jakie powstało na skutek wystawienia i wydania weksla. Co do zarzutów dotyczących przeterminowanych towarów Sąd zważył, że Księga Agent, stanowiąca integralną część umowy agencyjnej, bardzo szczegółowo regulowała procedurę postępowania z takim towarem (zgłoszenie przeceny na 14 dni przed upływającym terminem ważności, odpowiednia ekspozycja towaru i jego oznaczenie, aktywna sprzedaż). Jednocześnie umowa przewidywała, że tylko w przypadku dochowania tej procedury – istniała możliwość likwidacji towaru w ciężar (...) S.A. Pozwani nie udowodnili, aby został zachowany ten tok postępowania. Sąd nie dał wiary w tym zakresie przesłuchaniu pozwanej. Jak bowiem wynikało z zeznań świadków E. M. i E. P. – od stycznia 2016 r. pozwana prowadziła kiosk przy pomocy tych osób, a sama była na zwolnieniu lekarskim z powodu zagrożonej ciąży. Żadna z tych osób – jak zeznały - nie dokonywała zgłoszenia przeceny towarów, co do których kończył się okres przydatności, jak również nie miały wiedzy, czy takich zgłoszeń dokonywała pozwana. Nie znały systemów komputerowych, przy pomocy których był prowadzony kiosk, a ograniczały się do obsługi kasy fiskalnej. Nie znały też obowiązków, które miał Agent w zakresie towarów o krótkim terminie przydatności. W ocenie Sądu pozwana nie udowodniła, aby dokonywała sama zgłoszenia towarów na 14 dni przed przeterminowaniem. Poza swoim przesłuchaniem na tę okoliczność – nie zgłosiła innych wniosków dowodowych, a zeznania świadków nie potwierdziły tych faktów. Co do zwrotów prasy – według zeznań świadka E. P. – były one przygotowywane przez osoby zatrudnione przez pozwaną, a dokonywane – osobiście przez pozwaną, przy czym E. M. nie zawsze radziła sobie ze zwrotem prasy w soboty. Również w tym zakresie Sąd uznał, że pozwani nie udowodnili przestrzegania wszystkich obowiązujących Agent procedur dotyczących zwrotu prasy. Skoro kiosk był prowadzony w zastępstwie pozwanej przez inne osoby, które nie miały wiedzy co do systemów komputerowych służących do obsługi sprzedaży, przyjmowania i zwracania towaru, a także obowiązków Agent w tych dziedzinach – zasady doświadczenia życiowego wskazują na duże prawdopodobieństwo, że procedury wymagane przez (...) S.A. nie były przestrzegane. W takiej sytuacji nie było podstaw do zaliczenia niedoboru z tytułu przeterminowanych towarów (według twierdzeń pozwanych o wartości około 5.000 zł) i prasy w ciężar (...) S.A. Niedobór ten – stosownie do łączącej strony umowy - obciążał Agent.

Pozwani podnosili, że protokół inwentaryzacyjny nie został przez Agent zaakceptowany. Zwrócić należy jednak uwagę na pisemne oświadczenie pozwanej, w którym wskazuje ona, że nie ma uwag do przeprowadzonego spisu oraz, że towar i gotówka zostały spisane zgodnie ze stanem faktycznym. W ten sposób pozwana potwierdziła prawidłowość dokonanego spisu. Zarzut dotyczący rozbieżności między danymi w systemie a towarem znajdującym się w kiosku nie został zaś w żaden sposób skonkretyzowany, co uniemożliwiło zweryfikowanie go w toku postępowania.

Z tego względu Sąd nie uwzględnił również zarzutu pozwanych dotyczącego zniszczenia lodówki z C.-Colą, znajdującej się na zewnątrz kiosku. Pozwani nie przedstawili żadnego spisu towarów, które miałyby ulec zniszczeniu czy kradzieży w trakcie tego zdarzenia. Nie wiadomo też co składało się na szkodę szacowaną przez pozwaną na 750 zł – czy tylko wartość uszkodzonej lodówki, czy też towaru, który się w niej znajdował. Brak skonkretyzowania tej kwestii uniemożliwił Sądowi rozpoznanie tego zarzutu.

Powództwo wniesiono przeciwko pozwanym solidarnie, wobec zaistnienia współuczestnictwa materialnego wynikającego z czynności prawnej poręczenia (art. 369 k.c.), uwzględniając treść art. 375 k.c. Sąd orzekł na podstawie zarzutów wspólnie podnoszonych przez obu współpozwanych.

Mając na względzie powyższe ustalenia i rozważania Sąd uwzględnił powództwo w całości, wobec czego należało utrzymać w mocy zaskarżony nakaz zapłaty stosownie do art. 496 k.p.c. i orzec o dalszych należnych stronie powodowej kosztach procesu.

Orzeczenie o kosztach procesu znajduje swoją podstawę w art. 98 § 1 i 3 k.p.c., statuujących zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Strona powodowa wygrała sprawę w całości, a zatem to na pozwanych ciążył obowiązek zwrotu kosztów procesu poniesionych przez nią. Na koszty te złożyła się opłata od pozwu w kwocie 103 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł) i wynagrodzenie pełnomocnika w łącznej kwocie 1.800 zł, z czego 1.320 zł zostało przyznane w nakazie zapłaty, a dalsza kwota 600 zł – w punkcie II wyroku.